

3465

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

Nr KN.Ko-2.0911-34/09

z dnia 21 października 2009 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) orzekam nieważność pkt 7 zdanie drugie i trzecie oraz pkt 12 i 17 regulaminu stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały Nr XXXI/205/2009 Rady Gminy Malanów z dnia 17 września 2009 r. w sprawie uchwalenia regulaminu korzystania z obiektu „MOJE BOISKO - ORLIK 2012”.

UZASADNIENIE

Uchwała Nr XXXI/205/2009 Rady Gminy Malanów z dnia 17 września 2009 r. została podjęta na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 25 września 2009 r.

Organ nadzoru dokonując badania zgodności z prawem uchwały stwierdził, co następuje:

Rada Gminy w Malanowie podjęła uchwałę Nr XXXI/205/2009 w sprawie uchwalenia regulaminu korzystania z obiektu „MOJE BOISKO - ORLIK 2012”

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż narusza ona w sposób istotny art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 7 i art. 87 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Rada Gminy w Malanowie w Regulaminie obiektu „Moje Boisko - Orlik 2012” stanowiącym załącznik nr 1 do przedłożonej uchwały postanowiła m.in., że:

- w pkt 7 „osoba odpowiedzialna za grupę ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone podczas zajęć i pobytu grupy, za które jest odpowiedzialna chyba, że zostanie ustalony bezpośredni sprawca szkody”,
- w pkt 12 „rzeczy osobistych pozostawionych przez ćwiczących w szatni lub na terenie obiektu”,
- w pkt 17 „właściciel obiektu nie ponosi odpowiedzialności za wypadki powstałe w trakcie korzystania z obiektu”.

W ocenie organu nadzoru akt prawa miejscowego nie może zawierać regulacji dotyczących zakresu odpowiedzialności stron określonego stosunku prawnego. Tylko ustawa lub czynność prawna, np. umowa, może zawierać postanowienia dotyczące zakresu wzajemnych roszczeń i odpowiedzialności stron danej umowy.

Wskazać należy, że zasady odpowiedzialności kontraktowej określa art. 471 i nast. ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964 r., Nr 16, poz. 93 ze zm.), które mają charakter przepisów względnie obowiązujących, tzn. podlegających modyfikacji np. w drodze umowy.

Ponadto należy wskazać na przepisy art. 415 i nast. Kodeksu cywilnego, które regulują kwestię odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych.

W ocenie organu nadzoru organ stanowiący gminy (rada gminy) nie posiada kompetencji do regulowania treści stosunków prawnych w przedmiotowym zakresie. Jak wskazał WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 15 marca 2007 r. (sygn. akt II SA/Wr 745/06, publ. NZS 2007/4/69) „narusza prawo nie tylko akt prawa miejscowego, który wykracza poza upoważnienie zawarte w delegacji ustawowej, ale również taki, który zawiera ustalenia w kwestiach ustawowo przekazanych do regulacji umownej”.

Wprowadzając kwestionowane zapisy, Rada Gminy w Malanowie wykroczyła poza zakres przyznanego jej upoważnienia do uregulowania zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Konstytucja RP w art. 87 określa źródła powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej, którymi są Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Źródłami powszechnie obowiązującymi prawa są też akty prawa miejscowego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Konstytucja wskazuje również na hierarchię aktów w prawnych. W świetle tych przepisów ustawa jest aktem prawnym hierarchicznie wyższym od aktów prawnych organów jednostek samorządu terytorialnego, co w konsekwencji oznacza, że akty prawa miejscowego (w tej sprawie uchwała Rady Gminy w Malanowie) nie mogą być sprzeczne z postanowieniami ustawowymi. Za nieuzasadnione należy też uznać zamieszczenie w aktach prawa miejscowego przepisów dotyczących spraw uregulowanych w drodze ustawy. Nadto treść art. 7 Konstytucji stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a to oznacza, że organ stanowiący (rada gminy) musi, realizując swoje kompetencje, ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu.

Na koniec wskazać trzeba na art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, na mocy którego organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej.

Wyjaśnić przy tym należy, że w jego granicach nie mieści się uprawnienie do określania zasad odpowiedzialności za szkody powstałe w trakcie korzystania z obiektu. Kwestie te uregulowane zostały w Kodeksie cywilnym i tylko on może być podstawą do określania odpowiedzialności odszkodowawczej w tym zakresie.

W związku z powyższym orzeczono jak sentencji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być skarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Piotr Florek

3466

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

Nr KN.Pi. 1.0911-56/09

z dnia 21 października 2009 r.

Na podstawie art. 86 oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.) orzekam o nieważności §16 uchwały nr XXXIII/231/09 Rady Miejskiej w Trzciance z dnia 24 września 2009r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż 3 lata - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 24 września 2009r. Rada Miejska w Trzciance podjęła na sesji uchwałę nr XXXIII/231/09 w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na okres dłuższy niż 3 lata. Przedmiotową uchwałę doręczono Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 2 października 2009 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził jej podjęcie z istotnym naruszeniem art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 ze zm.).

Rada Miejska podjęła badaną uchwałę na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Zgodnie z art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio przy zawieraniu umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony. Wojewoda albo odpowiednia rada lub sejmik mogą wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów. Przepis ustępu 1 artykułu 37 wprowadza generalną zasadę zbywania nieruchomości w drodze przetargu. Ustawodawca wprowadził jednakże wyjątek od tej zasady i dopuścił możliwość zbycia nie-

ruchomości w trybie bezprzetargowym stanowiąc w art. 37 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, że nieruchomość jest zbywana w drodze bezprzetargowej, jeżeli:

- 1) jest zbywana na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu, stosownie do art. 34;
- 2) zbycie następuje między Skarbem Państwa a jednostką samorządu terytorialnego oraz między tymi jednostkami;
- 3) jest zbywana na rzecz osób, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 2;
- 4) zbycie następuje w drodze zamiany lub darowizny;
- 5) sprzedaż nieruchomości następuje na rzecz jej użytkownika wieczystego;
- 6) przedmiotem zbycia jest nieruchomość lub jej części, jeśli mogą poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość lub jej części nabyć, jeżeli nie mogą być zagospodarowane jako odrębne nieruchomości;
- 7) ma stanowić wkład niepieniężny (aport) do spółki albo wyposażenie nowo tworzonej państwowej lub samorządowej osoby prawnej, lub majątek tworzonej fundacji;
- 8) jest zbywana na rzecz zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną, na której terenie jest położona;
- 9) przedmiotem zbycia jest udział w nieruchomości, a zbycie następuje na rzecz innych współwłaścicieli nieruchomości;
- 10) jest zbywana na rzecz kościołów i związków wyznaniowych, mających uregulowane stosunki z państwem, na cele działalności sakralnej;
- 11) jest sprzedawana na rzecz partnera prywatnego lub spółki, o której mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, jako wkład własny pod-